

3

МІНІСТЕРСТВО ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ
(Мінприроди України)

вул. Митрополита Василя Липківського, 35, Київ, 03035; тел.: (044) 206-31-00, (044) 206-31-64;
факс: (044) 206-31-07; E-mail: secretar@menr.gov.ua; Код ЄДРПОУ 37552996

№ _____
на № _____

**Міністерство економічного
розвитку і торгівлі України**

Скарга
на Рішення Державної служби України з питань регуляторної політики
та розвитку підприємництва від 29.07.2014 № 34

Рішенням Державної служби України з питань регуляторної політики та розвитку підприємництва від 29.07.2014 № 34 «Про необхідність усунення Міністерством екології та природних ресурсів України порушень принципів державної регуляторної політики згідно з вимогами Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Рішення) запропоновано Міністерству екології та природних ресурсів України внести зміни до наказу Міністерства охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки України від 08.09.1999 № 204 «Про затвердження Положення про екологічний контроль у пунктах пропуску через державний кордон та в зоні діяльності регіональних митниць і митниць» та виключити з його редакції абзац п'ятий підпункту 4.3.2. другий підпункту 4.3.3 пункту 4.3 розділу 4 та додатку 5 до цього підпункту.

Мінприроди України не погоджується із зазначеним рішенням Державної служби України з питань регуляторної політики та розвитку підприємництва та вважає його необґрунтованим.

На виконання міжнародних зобов'язань України та з метою виконання вимог природоохоронного законодавства в галузі охорони морського середовища згідно статті 20-2 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», постанови Кабінету Міністрів України від 20.09.1995 за № 198 «Про здійснення екологічного контролю в пунктах пропуску через державний кордон» здійснюється екологічний контроль суден, який є державним видом контролю при перетині державного кордону України.

Також, пункт 1.12 розділу 1 Положення про екологічний контроль у пунктах пропуску через державний кордон у зоні діяльності регіональних

М2 Мінекономрозвитку

Вх. № 03/74220-14 від 14.08.2014 16:30:40

Мінприроди
№5/1-26/9805-14 від 13.08.2014

03
204

0010787

митниць і митниць (далі – Положення), затвердженого наказом Міністерства охорони навколишнього середовища та ядерної безпеки України від 08.09.1999 № 204, зареєстрованого Міністерством юстиції України 15.11.1999 за № 787/4080 передбачено право підрозділів територіальних органів Мінприроди, що здійснюють екологічний контроль у пунктах пропуску через державний кордон та в зоні діяльності регіональних митниць і митниць проводити експрес-аналіз речовин та матеріалів з метою встановлення їх належності до числа токсичних, радіоактивних або відходів та вмісту забрудненого баласту і стічних вод суден.

Дане повноваження повністю узгоджується з п.п. в) п. 2) розділу 4 Положення про Державну екологічну інспекцію України, затвердженого Указом Президента України від 13.04.2011 № 454/2011, відповідно до якого Держекоінспекція України здійснює контроль за дотриманням суднами, кораблями та іншими плавучими засобами міжнародних конвенцій про запобігання забрудненню морського середовища та контроль якості та кількості скинутих у водні об'єкти зворотних вод і забруднюючих речовин.

Одночасно, Положенням про морські екологічні інспекції, затвердженим наказом Мінприроди України від 04.11.2011 № 429 та зареєстрованим в Мін'юсті України 25.11.2011 за № 1347/20085 визначено, що контроль щодо якості та кількості скинутих у водні об'єкти зворотних вод і забруднюючих речовин здійснюється шляхом вимірювання показників складу та властивостей ляльних, баластних, зворотних та поверхневих вод.

Разом з цим, відповідно пункту 4 Правил охорони внутрішніх морських вод і територіального моря України від забруднення та засмічення, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 29.02.1996 № 269 (далі - Правила) заборонено скидання із суден у внутрішні морські води та територіальне море України вод, які містять забруднюючі речовини у концентраціях, що перевищують нормативи гранично допустимих концентрацій (далі - ГДК) основних забруднюючих речовин.

Також, згідно абзацу 3 пункту 5 Правил встановлено, що рішення щодо відповідності якості вод нормативам ГДК речовин приймається відповідно морськими екологічними інспекціями Держекоінспекції України на підставі результатів аналізів води.

Відповідно до Порядку застосування штампів для засвідчення результатів здійснення державними інспекторами з охорони навколишнього природного середовища радіологічного та екологічного контролю транспортних засобів і вантажів, затвердженого наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 19.03.2012 за № 162 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 10.05.2012 за № 733/21046, екологічний контроль судна, вважається завершеним після проставлення на судновій екологічній декларації штампу «екологічний контроль судна – ВИХІД ДОЗВОЛЕНО».

Підставою проведення контролю якості баластних вод є факти потрапляння забруднюючих речовин у внутрішні морські води України саме при проведенні баластних операцій.

Тобто, твердження Держпідприємництва України, що територіальні органи Державної екологічної інспекції України дозволяють відкачку баласту виключно за результатами експрес-аналізу баласту на наявність забруднюючих речовин не відповідає дійсності.

Як показує практика, наприклад, за даними Державної екологічної інспекції Північно-Західного регіону Чорного моря, в зоні контролю якої знаходять найкрупніші порти України (Одеський морський порт, Іллічівський морський порт, Морський порт «Южний») загальний обсяг баластних вод, скинутих в акваторіях українських портів за останні роки зростає, досягнувши в 2012 році понад 25млн. м³, а в 2013 році - 26 млн. м³. У 2012 році державними інспекторами з охорони навколишнього природного середовища було перевірено якість баластних вод на 2617 суден, з них у 95 випадків було виявлено скидання забруднених баластних вод з перевищенням нормативів гранично допустимої концентрації і лише у 130 суден із загальної кількості не встановлено перевищення вказаних нормативів. У зв'язку з чим, було розраховано збитки, завдані державі за забруднення від скидання забруднених баластних вод за 2013 рік, що склали 5 млн. гривень, які в повному обсязі сплачені до Державного Бюджету України.

У разі встановлення порушення вимог природоохоронного законодавства України, державний інспектор з охорони навколишнього природного середовища вживає заходів інспекційного реагування в частині притягнення відповідальної особи до адміністративної відповідальності, згідно статей наведених у статті 242-1 Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Згідно статті 307 Кодексу України про адміністративні правопорушення штраф має бути сплачений порушником не пізніш як через п'ятнадцять днів з дня вручення йому постанови про накладення штрафу, а в разі оскарження або опротестування такої постанови – не пізніш як через п'ятнадцять днів з дня повідомлення про залишення скарги або протесту без задоволення, що є достатнім терміном для сплати та не може стати суттєвою перешкодою під час виконання вантажно-розвантажувальних робіт.

Також, статтею 80 Кодексу торговельного мореплавства України визначено, що судно або вантаж можуть бути затримані в морському порту капітаном порту до достатнього забезпечення морської вимоги центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища. При цьому, слід вказати, що несплата штрафів не є підставою для забезпечення вимоги вказаного нормативно-правового акту.

Стосовно запровадження у Положенні такого документу, як суднова екологічна декларація слід зазначити наступне.

Відповідно до статті 1 Конвенції про полегшення міжнародного морського судноплавства 1965 р. (далі – Конвенція), прийнятої постановою Кабінету Міністрів України від 21.09.1993 № 775 договірні уряди зобов'язуються вжити, відповідно до положень цієї Конвенції та її Додатка, всіх необхідних заходів для полегшення міжнародного морського

судноплавства та запобігання невинуватим затримкам суден, осіб і власності на борту.

У п.п. 1.2 частини В розділу 1 Конвенції «Рекомендована практика» зазначено, що незважаючи на те, що пред'явлення окремих документів для деяких цілей може бути запропоновано та вимагатися в цьому Додатку, державній владі, маючи на увазі інтереси тих осіб, від яких вимагається заповнення документів, так само, як і цілі, для яких вони будуть використані, слід передбачити узагальнення будь-яких двох або більшого числа їх в один документ у всіх випадках, коли це доцільно, і як наслідок може бути досягнуте значне спрощення формальностей.

Суднова екологічна декларація є документом який носить декларативно-інформаційний характер, та містить в собі узагальнену інформацію з сертифікатів і документів, які є на борту судна та передбачає узагальнення інформації з наступних документів, наявність на судні, яких передбачена офіційним документом Міжнародної морської організації (ІМО) FAL/2/Circ.123, MEPC.1/ Circ.769, MSC.1/ Circ/1409 від 28 вересня 2011 року:

Міжнародне свідоцтво про попередження забруднення стічними водами;
Міжнародне свідоцтво про попередження забруднення нафтою;
Судновий журнал.

Таким чином, досягається значне спрощення формальностей внаслідок узагальнення декількох документів в один (суднову екологічну декларацію). Також, слід зазначити, що заповнення суднової екологічної декларації не вимагає проведення ніяких додаткових досліджень та економічних затрат, а також не є підставою для проведення обов'язкового контролю баластної води на всіх судах, як стверджується в Рішенні.

З вищевикладеного вбачається, що суднова екологічна декларація не суперечить вимогам та рекомендаціям Конвенції про полегшення міжнародного морського судноплавства 1965 р. та офіційному документу Міжнародної морської організації (ІМО) та є документом для перевірки задекларованих узагальнених даних щодо екологічної безпеки судна.

Дані положення міжнародних нормативно-правових актів не було взято до уваги при винесенні Держпідприємництвом України Рішення.

Наказ Мінприроди від 10.07.2014 № 216 «Про внесення до пункту 6 Положення про морські екологічні інспекції» розроблено на виконання Рішення Державної служби України з питань регуляторної політики та розвитку підприємництва від 30.04.2014 № 29 «Про необхідність усунення Міністерством екології та природних ресурсів України порушень принципів державної регуляторної політики згідно з вимогами Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» та подано на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

Наказ Мінприроди від 10.07.2014 № 217 «Про внесення змін до наказу Мінекобезпеки від 08.09.1999 № 204» розроблено на виконання Рішення Державної служби України з питань регуляторної політики та розвитку підприємництва від 30.04.2014 № 28 «Про необхідність усунення Міністерством екології та природних ресурсів України порушень принципів

державної регуляторної політики згідно з вимогами Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» та подано на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

Редакція проекту наказу щодо не виключення абзацу другого пункту 4 додатку 5 наказу Мінекобезпеки від 08.08.1999 № 204 була узгоджена на засіданні апеляційної комісії Мінекономрозвитку за участю керівників Мінекономрозвитку, Мінприроди та Держпідприємництва 3 червня 2014 року.

Наказ Мінприроди від 10.07.2014 № 216 «Про внесення до пункту 6 Положення про морські екологічні інспекції» розроблено на виконання Рішення Державної служби України з питань регуляторної політики та розвитку підприємництва від 30.04.2014 № 29 «Про необхідність усунення Міністерством екології та природних ресурсів України порушень принципів державної регуляторної політики згідно з вимогами Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» та подано на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

Наказ Мінприроди від 10.07.2014 № 217 «Про внесення змін до наказу Мінекобезпеки від 08.09.1999 № 204» розроблено на виконання Рішення Державної служби України з питань регуляторної політики та розвитку підприємництва від 30.04.2014 № 28 «Про необхідність усунення Міністерством екології та природних ресурсів України порушень принципів державної регуляторної політики згідно з вимогами Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» та подано на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

Редакція проекту наказу щодо не виключення абзацу другого пункту 4 додатку 5 наказу Мінекобезпеки від 08.08.1999 № 204 була узгоджена на засіданні апеляційної комісії Мінекономрозвитку за участю керівників Мінекономрозвитку, Мінприроди та Держпідприємництва 3 червня 2014 року.

Враховуючи вищевикладене, вважаємо, що дія абзацу другого підпункту 4.3.3 пункту 4.3 розділу 4 та додатку 5 до цього підпункту Положення відповідають принципам регуляторної політики в частині адекватності та збалансованості.

На підставі вищевикладеного, керуючись статтею 29 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності»

ПРОСИМО:

1. Розглянути скаргу по суті та прийняти рішення про її задоволення.

Додаток: Копія Рішення Державної служби України з питань регуляторної політики та розвитку підприємництва від 29.07.2014 № 34 на 4 арк.

Міністр

А. В. Мохник

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З ПИТАНЬ РЕГУЛЯТОРНОЇ
ПОЛІТИКИ ТА РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА**

РІШЕННЯ

від 29 липня 2014 року № 34

**Про необхідність усунення Міністерством екології та
природних ресурсів України порушень принципів державної
регуляторної політики згідно з вимогами Закону України «Про
засади державної регуляторної політики у сфері господарської
діяльності»**

Відповідно до статті 30 Закону України від 11.09.2003 «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі - Закон) та на підставі звернень Європейської бізнес асоціації № 65/2014/17 від 24.06.2014, ТОВ «СІС Панді Сервісіз (Юкрейн) Лімітед» № 98 від 23.06.2014 та Федерації роботодавців транспорту України № 5-258/14 від 24.06.2014 і № 5-282/14 від 17.07.2014 Державна служба України з питань регуляторної політики та розвитку підприємництва, повторно здійснивши експертизу наказу Міністерства охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки України від 08.09.1999 № 204 (далі – Наказ № 204), яким затверджено Положення про екологічний контроль у пунктах пропуску через державний кордон у зоні діяльності регіональних митниць і митниць (далі – Положення), зареєстрованого Міністерством юстиції України 15.11.1999 за № 787/4080, та, беручи до уваги позицію громадськості щодо неповного виконання Міністерством екології та природних ресурсів України рішення Держпідприємництва України № 28 від 30.04.2014 «Про необхідність усунення Міністерством екології та природних ресурсів України порушень принципів державної регуляторної політики згідно з вимогами Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», зазначає наступне.

Забезпечення екологічного контролю у пунктах пропуску через державний кордон та в зоні діяльності регіональних митниць і митниць покладено на Державну екологічну інспекцію та територіальні органи Мінприроди постановою Кабінету Міністрів України від 20.03.1995 № 198 «Про здійснення екологічного контролю в пунктах пропуску через державний кордон».

Згідно: Зав. загальним відділом

Гр. Ситник
Пастушок Р. С.
29.07.14

Відповідно до положень Наказу № 204 екологічний контроль суден проводиться з метою перевірки виконання ними вимог чинного законодавства та міжнародних угод України щодо запобігання забрудненню моря; наявності свідоцтв про стан судна та його водоохоронного обладнання; відповідності стану судна та його водоохоронного обладнання виданим на них свідоцтвам.

На сьогоднішній день Україна є учасницею кількох морських міжнародних конвенцій, зокрема таких як Конвенція про полегшення морського судноплавства 1965 р. (далі - Конвенція 1965 року) та Міжнародна конвенція по запобіганню забрудненню з суден 1973 року (далі - Конвенція МАРПОЛ 73/78), що набрали чинності для України в 1993 році.

Так, пунктом 2.1 розділу 2 Конвенції 1965 року визначено, що державна влада **не вимагає** для залишення у себе при прибутті або відправленні суден, до яких ця Конвенція відноситься, яких-небудь інших документів крім тих, які вказані в цьому розділі.

Цими документами є:

- загальна декларація;
- декларація про вантаж;
- декларація про суднові припаси;
- декларація про особисті речі команди судна;
- суднова роль;
- список пасажирів;
- документ, що запропонований Всесвітньою поштовою конвенцією;
- морська санітарна декларація.

Разом з цим, згідно з положеннями Конвенції МАРПОЛ 73/78 судно, що зобов'язане мати Свідоцтво про запобігання забрудненню з суден відповідно до положень правил цієї Конвенції, під час перебування в портах чи віддалених від берега терміналах, що знаходяться під юрисдикцією сторони Конвенції, підлягає інспектуванню, що здійснюється посадовими особами, які належним чином уповноважені на це стороною, учасницею Конвенції. При цьому зазначається, що будь-яке таке інспектування обмежується **лише перевіркою наявності на судні такого чинного Свідоцтва, у разі якщо в такої сторони не буде очевидних підстав вважати, що стан судна чи його обладнання значною мірою не відповідає вказаним у Свідоцтві даним.**

Водночас, в супереч вищезазначеному, пунктом 4.3 Розділу 4 Положення передбачено, що під час контролю судна держкоінспектор самостійно або разом з уповноваженим Головної державної інспекції України з безпеки судноплавства (далі - ДФІ) або з інспектором державного портового нагляду морського рибного порту за належністю та спільно з капітаном (або іншою особою командного складу) проводять: огляд судового водоохоронного обладнання на відповідність його встановленим правилам охорони морських вод від забруднення; зовнішній огляд судна й поверхні води поблизу нього; перевірку наявності пломб на осушувальних системах, баластових танках, сепараційних установках, системах зливу за

Згідно: Зав. загальним відділом

І.М. Олександров
Прототух Р.С.
20.03.14

При огляді судна держекоінспектор самостійно або спільно з уповноваженим ДФІ або з інспектором державного портового нагляду морського рибного порту за належністю повинен перевірити наявність і оформленість відповідним чином документів, серед іншого, **суднової екологічної декларації**. Даним Положенням також затверджено форму даної декларації (додаток 5 до Положення) (пп. 4.3.3.).

У разі відсутності на судні потрібного документа або неналежного його оформлення і заповнення держекоінспектор повинен відзначити цей факт у Акті про перевірку, який складається в довільній формі (пп. 4.3.4).

У разі відсутності на судні потрібного документа або неналежного його оформлення і заповнення держекоінспектор повинен відзначити цей факт у Акті про перевірку, який складається в довільній формі (пп. 4.3.4).

Отже, відсутність у капітана судна фактично вигаданої Міністерством екології та природних ресурсів України суднової екологічної декларації надає екоінспектору право притягнути капітана судна до адміністративної відповідальності на підставі статті 188⁶ Кодексу України про адміністративні правопорушення, яка встановлює, що невиконання законних розпоряджень чи приписів, інших законних вимог посадових осіб органів, які здійснюють державний контроль у галузі охорони навколишнього природного середовища, використання природних ресурсів, радіаційної безпеки або охорону природних ресурсів, ненадання їм необхідної інформації або надання неправдивої інформації, вчинення інших перешкод для виконання покладених на них обов'язків тягнуть за собою накладення штрафу на громадян від дев'яти до п'ятнадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб - від п'ятнадцяти до сорока п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Разом з цим, Водним кодексом України забороняється скидати з суден і плавучих засобів, платформ та інших морських споруд і повітряних суден хімічні, радіоактивні та інші шкідливі речовини, а також радіоактивні або інші відходи, матеріали, предмети та сміття, які можуть спричинити забруднення моря у внутрішні морські води та територіальне море.

Охорона внутрішніх морських вод та територіального моря від забруднення та засмічення здійснюється відповідно до правил, що встановлюють вимоги щодо запобігання забрудненню та засміченню внутрішніх морських вод і територіального моря України підприємствами, установами, організаціями всіх форм власності, громадянами України, а також іноземними юридичними і фізичними особами та особами без громадянства, українськими та іноземними суднами, які перебувають у цих водах (затверджених постановою Кабінету Міністрів України № 269 від 29.02.2006), а також інших актів законодавства.

Зазначені вище положення чинного законодавства та міжнародних угод не мають жодних посилань на судову екологічну декларацію та необхідність перевірки гарантій власника судна, зазначених у відповідній судовій декларації, щодо безпеки його судна для внутрішніх

Dr. Owenia nigr
Dr. Owenia nigr

і територіальних вод України.

Таким чином, наявність в Положенні норм, що зобов'язують подавати судову екологічну декларацію, яка до того ж не передбачена жодним нормативно-правовим актом вищої юридичної сили суперечить нормам міжнародного права та несе додаткове фінансове навантаження на судовласника.

Отже, наведені вище норми Положення порушують вимоги статті 5 Закону, відповідно до якої однією зі складових забезпечення здійснення державної регуляторної політики є недопущення прийняття регуляторних актів, які є непослідовними або не узгоджуються чи дублюють діючі регуляторні акти.

Крім того, дія зазначених вище положень Наказу № 204 порушує такі обов'язкові принципи державної регуляторної політики, передбачені статтею 4 Закону, як:

адекватність – відповідність форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішенні існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятних альтернатив;

ефективність - забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави;

збалансованість - забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

Керуючись частиною третьою статті 27 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», Державна служба України з питань регуляторної політики та розвитку підприємництва

вирішила:

запропонувати Міністерству екології та природних ресурсів України внести зміни до наказу Міністерства охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки України від 08.09.1999 № 204 «Про затвердження Положення про екологічний контроль у пунктах пропуску через державний кордон та в зоні діяльності регіональних митниць і митниць» та виключити з його редакції абзац п'ятий підпункту 4.3.2. пункту 4.3. розділу 4, абзац другий підпункту 4.3.3. пункту 4.3. розділу 4 та додаток 5 до цього підпункту.

Рішення Державної служби України з питань регуляторної політики та розвитку підприємництва щодо усунення порушень принципів державної регуляторної політики підлягає виконанню у порядку, визначеному статтею 28 Закону, у двомісячний строк з дня прийняття такого рішення.

Виконання цього рішення передбачає підготовку проекту акта про внесення змін до наказу Міністерства охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки України від 08.09.1999 № 204 «Про затвердження Положення про екологічний контроль у пунктах пропуску

Згідно: Зав. загальним відділом

[Підпис]

через державний кордон та в зоні діяльності регіональних митниць і митниць» та подання у встановленому Законом порядку на погодження до уповноваженого органу не пізніш як за п'ять робочих днів до закінчення строку його виконання.

У разі невиконання рішення уповноваженого органу про необхідність усунення порушень принципів державної регуляторної політики або не оскарження цього рішення органом виконавчої влади протягом встановленого в Законі строку, дія регуляторного акта, щодо якого було прийнято відповідне рішення, зупиняється наступного дня з дня закінчення строку виконання такого рішення.

Подання скарги щодо рішення уповноваженого органу не зупиняє дії цього рішення.

Т. в. о. Голови Державної служби
України з питань регуляторної
політики та розвитку підприємництва

 О. Ю. Потімков

Згідно: Зав. загальним відділом

Гр. інспектор
Потімков О. Ю.
23.07.14